

Briselē, 2020. gada 10. decembrī
REV3 – aizstāj 2020. gada
16. aprīļa paziņojumu (REV2)¹

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA (PVN) JOMĀ ATTIECĪBĀ UZ PRECĒM

Saturs

IEVADS	2
A. JURIDISKĀ SITUĀCIJA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM.....	4
1. NOTEIKUMI PAR PVN PĀRROBEŽU PREČU PIEGĀDĒM	4
2. PVN ATMAKSA	6
B. ATTIECĪGIE IZSTĀŠANĀS LĪGUMĀ PAREDZĒTIE ATDALĪŠANĀS NOTEIKUMI	7
1. PREČU NOSŪTĪŠANA VAI TRANSPORTĒŠANA STARP ES UN APVIENOTO KARALISTI, JA TĀ SĀKĀS PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM, BET BEIDZĀS PĒC TĀ BEIGĀM	7
2. PREČU REIMPORTĒŠANA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM	7
3. ATMAKSAS PIEPRASĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ PVN, KAS SAMAKSĀTS PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM	8
C. NOTEIKUMI, KAS PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM PIEMĒROJAMI ZIEMEĻĪRIJĀ ATTIECĪBĀ UZ PRECĒM PIEMĒROJAMO PVN.....	9
1. IEVADS	9
2. NOTEIKUMI PAR PVN PREČU PIEGĀDĒM	10
2.1. Preču piegādes Ziemeļīrijā	10
2.2. Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un dalībvalstīm	10

¹ REV3 uzsvērti izstāšanās līgumā ietvertie noteikumi par atmaksas pieprasījumiem un minēts “vienas pieturas aģentūras” paplašinātās darbības jomas jaunais piemērošanas datums. REV3 arī sniegta papildu informācija par noteikumiem, ko piemēro Ziemeļīrijā saskaņā ar Ī/ZĪ protokolu.

2.2.1.	Preču piegāde un iegāde ES iekšienē (B2B darījumi).....	11
2.2.2.	Preču tālpārdošana ES iekšienē (B2C darījumi).....	12
2.2.3.	Uzstādītās vai montētās preces	13
2.2.4.	Jauni transportlīdzekļi	13
2.3.	Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un trešām valstīm/teritorijām vai citām Apvienotās Karalistes daļām.....	14
2.3.1.	Preces, kas ievestas Ziemeļīrijā no trešām valstīm/teritorijām vai no citām Apvienotās Karalistes daļām	14
2.3.2.	Preces, ko izved no Ziemeļīrijas uz trešām valstīm/teritorijām vai citām Apvienotās Karalistes daļām	15
2.4.	Apkopojoša tabula	16
2.5.	Preces, kas nosūtītas vai transportētas no Ziemeļīrijas vai uz to pirms pārejas perioda beigām	16
3.	PVN ATMAKSA	17
3.1.	Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā un kam ir PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI”, kas samaksājuši PVN par dalībvalstī veiktiem preču vai importētu preču pirkumiem.....	17
3.2.	Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī un kas samaksājuši PVN par Ziemeļīrijā veiktiem preču vai importētu preču pirkumiem.....	18
3.3.	Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES vai citās Apvienotās Karalistes daļās un kas samaksājuši PVN par preču vai importētu preču iegādi Ziemeļīrijā	18

IEVADS

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti². Izstāšanās līgumā³ ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī. Līdz šim datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojami ES tiesību akti⁴.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risina sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, jo īpaši paredzot brīvās tirdzniecības zonas izveidi. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stājies spēkā. Katrā ziņā attiecības,

² Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

³ Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).

⁴ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

ko šāds nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁵, ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem tiek atgādināts par juridisko situāciju, kas būs spēkā pēc pārejas perioda beigām (sk. tālāk A daļu). Šajā paziņojumā ir arī izskaidroti daži attiecīgie izstāšanās līguma noteikumi (sk. tālāk B daļu), kā arī noteikumi, kas pēc pārejas perioda beigām būs piemērojami Ziemeļīrijā (sk. tālāk C daļu).

Ieteikums ieinteresētajām personām

Lai novērstu šajā paziņojumā izklāstītās sekas, ieinteresētajām personām jo īpaši iesaka:

- iepazīties ar muitas procedūrām un formalitātēm, kas attiecas uz preču importu un eksportu;
- ņemt vērā, ka, importējot preces no Apvienotās Karalistes, jāmaksā PVN un
- vēlākais līdz **2021. gada 31. martam** iesniegt elektroniskus atmaksas pieteikumus par PVN, kas samaksāts Apvienotajā Karalistē (vai kādā dalībvalstī attiecībā uz Apvienotās Karalistes tirgotājiem) pirms pārejas perioda beigām (sīkāku informāciju skatīt turpmāk).

Lūdzam ievērot, ka

šis paziņojums neattiecas uz:

- PVN piemērošanu pakalpojumiem, jo īpaši mini vienas pieturas aģentūrai (MOSS);
- muitas procedūrām;
- ES noteikumiem par akcīzes nodokli.

Attiecībā uz šiem aspektiem tiek gatavoti vai ir publicēti citi paziņojumi⁶.

Jāatzīmē, ka šā paziņojuma mērķis ir sniegt vispārīgu skaidrojumu par izstāšanās līguma galvenajām sekām attiecībā uz ES PVN noteikumiem, kas piemērojami precēm, attiecībā uz Apvienoto Karalisti. Tas nav paredzēts, lai detalizēti izskaidrotu katru konkrēto PVN noteikumu, jo īpaši vienkāršošanas režīmus, kas stāsies spēkā 2021. gadā attiecībā uz

⁵ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Turklāt brīvās tirdzniecības nolīgums neatceļ nedz muitas formalitātes un kontroles (tostarp attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi), nedz arī importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv

preču tālpārdošanu⁷, vai citus specifiskākus režīmus, piemēram, režīmu preču piegādei uz noliktavu⁸. Vispārīga informācija ir pieejama Nodokļu un muitas savienībai veltītajā Komisijas tīmekļvietnē⁹.

A. JURIDISKĀ SITUĀCIJA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi PVN jomā un jo īpaši Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹⁰ (turpmāk “PVN direktīva”) un Padomes Direktīva 2008/9/EK (2008. gada 12. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī¹¹, Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši un nebūs piemērojami tās teritorijā¹². Tam ir konkrēti šādas sekas attiecībā uz režīmu, ko piemēro darījumiem ar precēm, par kuriem uzliek nodokli (sk. turpmāk 1. punktu), un PVN atmaksu (sk. turpmāk 2. punktu).

1. NOTEIKUMI PAR PVN PĀRROBEŽU PREČU PIEGĀDĒM

ES PVN tiesību aktos ir paredzēti dažādi PVN režīmi attiecībā uz pārrobežu piegādēm/iegādēm un pārvietošanu uz dalībvalstīm un trešām valstīm/no tām.

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi par pārrobežu piegādēm un pārvietošanu starp dalībvalstīm vairs nebūs piemērojami attiecībām starp dalībvalstīm un Apvienoto Karalisti (piemēram, uz Apvienoto Karalisti vairs neattieksies ES piemērotais preču piegādes un iegādes režīms, kā arī tālpārdošanas¹³ režīms attiecībā uz precēm, ko pārdod uz Apvienoto Karalisti vai pērk no turienes).

Tā vietā pēc pārejas perioda beigām preču piegādēm un pārvietošanai starp ES un Apvienoto Karalisti piemēros PVN noteikumus par importu un eksportu. Tas nozīmē, ka preces, kas ievestas ES PVN teritorijā no Apvienotās Karalistes vai ir jāizved no minētās teritorijas nosūtīšanai vai transportēšanai uz Apvienoto Karalisti, tiks pakļautas muitas uzraudzībai un var tikt pakļautas muitas kontrolei saskaņā ar

⁷ Sk. īpašo paziņojumu “Pirkumi tiešsaistē, kas pēc tam tiek piegādāti pakā” (https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv).

⁸ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/explanatory_notes_2020_quick_fixes_lv.pdf

⁹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat_en

¹⁰ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

¹¹ OV L 44, 20.2.2008., 23. lpp.

¹² Attiecībā uz ES PVN tiesību aktu piemērojamību precēm Ziemeļīrijā sk. šā paziņojuma C daļu.

¹³ Ar Padomes 2017. gada 5. decembra Direktīvu (ES) 2017/2455 ieviestās PVN direktīvas 14. panta 4. punkts, kas piemērojams no 2021. gada 1. jūlija.

Regulu (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu¹⁴.

- **Importējot** preces ES¹⁵, būs jāmaksā PVN pēc likmes, ko piemēro to pašu preču piegādēm ES¹⁶. PVN būs jāmaksā muitas dienestiem importēšanas brīdī, izņemot gadījumus, kad importa dalībvalsts atļauj iekļaut PVN nodokļa maksātāja periodiskajā PVN deklarācijā¹⁷. Summas, kurai uzliek nodokli, pamatā ir muitas vērtība, bet to palielina a) nodokļi, nodevas un citi maksājumi, kas maksājami ārpus importa dalībvalsts, kā arī maksājumi, kas maksājami importēšanas dēļ, izņemot iekasējamo PVN, un b) papildu izdevumi, piemēram, komisijas maksa, iesaiņošanas, transportēšanas un apdrošināšanas maksa, kas radušies līdz pirmajai galamērķa vietai importēšanas dalībvalsts teritorijā, kā arī papildu izdevumi, kas rodas no transporta uz citu galamērķa vietu ES teritorijā, ja šī cita vieta ir zināma, kad iestājas nodokļa iekasējamības gadījums¹⁸.
- Muitas **eksporta** procedūra būs obligāta attiecībā uz Savienības precēm, ko izved no ES muitas teritorijas. Vispirms eksportētājs uzrādīs preces un pirmsizvešanas deklarāciju (muitas deklarāciju, reeksporta deklarāciju, izvešanas kopsavilkuma deklarāciju) tajā muitas iestādē, kas ir atbildīga par vietu, kurā tas veic uzņēmējdarbību, vai tur, kur preces ir iepakotas vai iekrautas eksporta pārvadājumam (eksporta muitas iestāde). Pēc tam preces tiks uzrādītas muitas iestādē izvešanas vietā, kura var pārbaudīt iesniegtās preces, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no eksporta muitas iestādes, un uzraudzīs to fizisko izvešanu no ES muitas teritorijas.

Preces tiks atbrīvotas no PVN, ja tās nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus ES¹⁹. Eksportējamo preču piegādātājam jāspēj pierādīt, ka preces ir izvestas no ES. Šajā ziņā dalībvalstis parasti balstās uz izvešanas apliecinājumu, ko eksporta muitas iestāde piešķirusi eksportētājam.

- **No 2021. gada 1. jūlija** tiks ieviests izvēles importa režīms, kas aptver no trešām valstīm vai teritorijām importētu preču, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR²⁰, tālpārdošanu²¹ klientiem ES.

¹⁴ OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.

¹⁵ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta d) apakšpunkts.

¹⁶ PVN direktīvas 94. panta 2. punkts.

¹⁷ PVN direktīvas 211. pants.

¹⁸ PVN direktīvas 85. un 86. pants.

¹⁹ PVN direktīvas 146. pants.

²⁰ PVN direktīvas XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļa, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

²¹ Izņemot akcīzes preces.

Pārdevējs pārdošanas vietā noteiks un iekasēs PVN no ES klientiem, kā arī deklarēs un samaksās šo PVN identifikācijas dalībvalstij, izmantojot vienas pieturas aģentūru (OSS). Pēc tam šo preču importam tiks piemērots atbrīvojums no PVN, šādi ļaujot tās ātri apstrādāt muitā.

Nodokļa maksātājam, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES un vēlas izmantot šo īpašo režīmu, būs pienākums iecelt starpnieku, kas veic uzņēmējdarbību ES (piemēram, kurjeru, pasta operatoru vai muitas aģentu), ja vien tas neveic uzņēmējdarbību valstī, ar kuru ES ir noslēgusi nolīgumu par savstarpēju palīdzību un no kuras tas veic preču tālpārdošanu.

Papildus, arī sākot no 2021. gada 1. jūlija, ja netiks izmantota importa OSS, būs pieejams otrs vienkāršošanas mehānisms attiecībā uz importu sūtījumiem, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR. Importa PVN, kas maksājams par precēm, kuru nosūtīšana vai transportēšana beidzas importēšanas dalībvalstī, no klientiem iekasēs muitas deklarētājs (piemēram, kurjers, pasta operators vai muitas aģenti), kurš to samaksās muitas iestādēm kā mēneša maksājumu²².

No 2021. gada 1. jūlija līdz ar importa režīma ieviešanu tiks atcelts pašreizējais atbrīvojums no PVN maziem preču sūtījumiem, kuru vērtība nepārsniedz 22 EUR²³.

2. PVN ATMAKSA

Dalībvalstis veic PVN atmaksu nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, saskaņā ar šādiem nosacījumiem²⁴:

- pieprasījums ir jāiesniedz tieši dalībvalstij, kurai tiek pieprasīta atmaksa, saskaņā ar šīs dalībvalsts noteikto kārtību (3. panta 1. punkts Padomes Trīspadsmitajā direktīvā 86/560/EEK (1986. gada 17. novembris) par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem – pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtība nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā²⁵, turpmāk “13. PVN direktīva”);
- uz PVN atmaksu var attiecināt savstarpīguma principu (kas nozīmē, ka atmaksa ir atļauta tikai tad, ja trešā valsts vai teritorija piešķir PVN atmaksu arī nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī (13. PVN direktīvas 2. panta 2. punkts);
- katra dalībvalsts var prasīt, lai nodokļa maksātājs, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī vai teritorijā, norīko nodokļu pārstāvi PVN atmaksas saņemšanai (13. PVN direktīvas 2. panta 3. punkts).

²² PVN direktīvas 369. y pants.

²³ Padomes Direktīvas 2009/132/EK 23. pants.

²⁴ Papildu informācija pieejama: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/eu-vat-rules-topic/vat-refunds_en

²⁵ OV L 326, 21.11.1986., 40. lpp.

Saskaņā ar izstāšanās līgumu²⁶ pēc pārejas perioda beigām šos noteikumus piemēro atmaksājumiem, ko dalībvalstis veic nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē²⁷.

B. ATTIECĪGIE IZSTĀŠANĀS LĪGUMĀ PAREDZĒTIE ATDALĪŠANĀS NOTEIKUMI

1. PREČU NOSŪTĪŠANA VAI TRANSPORTĒŠANA STARP ES UN APVIENOTO KARALISTI, JA TĀ SĀKĀS PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM, BET BEIDZĀS PĒC TĀ BEIGĀM

Preču nosūtīšana vai transportēšana no Apvienotās Karalistes uz dalībvalsts teritoriju (vai otrādi) var sākties pirms pārejas perioda beigām, bet beigties pēc minētā pārejas perioda, kad preces ierodas pie ES robežas (vai attiecīgi pie Apvienotās Karalistes robežas) pēc pārejas perioda.

Saskaņā ar izstāšanās līguma 51. panta 1. punktu šie darījumi PVN nolūkā joprojām tiks uzskatīti par darījumiem ES iekšienē (preču piegāde un iegāde ES iekšienē vai B2C²⁸ preču piegāde, kas apliekama ar nodokli galamērķa valstī (preču tālpārdošana) vai izcelsmes valstī), nevis par eksportu/importu.

Tomēr pēc pārejas perioda beigām minētā notiekošā preču pārvietošana būs jāuzrāda muitai uz ES un Apvienotās Karalistes robežas. Muitas dienesti var pieprasīt importētājam ar pārvadājuma dokumentu vai jebkādu citu dokumentu pierādīt, ka nosūtīšana vai transportēšana sākās pirms pārejas perioda beigām²⁹.

Joprojām būs spēkā PVN direktīvā paredzētie ziņošanas pienākumi attiecībā uz šiem darījumiem, piemēram, kopsavilkuma paziņojumu iesniegšana.

2. PREČU REIMPORTĒŠANA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Saskaņā ar izstāšanās līguma 51. panta 2. punktu nodokļa maksātāja tiesības un pienākumus saskaņā ar ES PVN tiesību aktiem turpina piemērot, ja darījums starp Apvienoto Karalisti un ES ir noticis pirms pārejas perioda beigām.

PVN direktīvas 143. panta 1. punkta e) apakšpunktā ir noteikts PVN atbrīvojums preču reimportam valstī, no kuras tās tika eksportētas, ko veic persona, kura tās eksportējusi, ja šīs preces atbilst prasībām, lai atbrīvotu no muitas nodokļiem³⁰.

²⁶ Sk. turpmāk šā paziņojuma B daļu.

²⁷ Šie noteikumi ir piemērojami arī nodokļu maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, attiecībā uz tāda PVN atmaksu, kas samaksāts par pakalpojumiem dalībvalstīs.

²⁸ Uzņēmumu darījumi ar patērētājiem.

²⁹ Skat. "Norādījumi: Apvienotās Karalistes izstāšanās un ES noteikumi muitas jomā, ietverot preferenciālo izcelsmi".

³⁰ Skatīt norādījumus par Apvienotās Karalistes izstāšanos un ar muitu saistītiem jautājumiem pārejas perioda beigās.

Tādējādi, ja preces ir transportētas vai nosūtītas no vienas dalībvalsts uz Apvienoto Karalisti pirms pārejas perioda beigām un pēc pārejas perioda beigām tiek nosūtītas atpakaļ no Apvienotās Karalistes uz ES nemainītā stāvoklī³¹, šo pārvietošanu uzskata par reimportēšanu saskaņā ar PVN direktīvas 143. panta 1. punkta e) apakšpunktu. Ja ir izpildīti pārējie PVN direktīvas 143. panta 1. punkta e) apakšpunkta nosacījumi³², imports ir atbrīvots no PVN.

3. ATMAKSAS PIEPRASĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ PVN, KAS SAMAKSĀTS PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Saskaņā ar izstāšanās līguma 51. panta 3. punktu nodokļa maksātājs, kas veic uzņēmējdarbību kādā no dalībvalstīm vai Apvienotajā Karalistē, joprojām izmanto elektronisko portālu, ko izveidojusi tā reģistrācijas valsts saskaņā ar Direktīvas 2008/9/EK 7. pantu, lai iesniegtu elektronisku atmaksas pieteikumu par PVN, kas samaksāts attiecīgi Apvienotajā Karalistē vai dalībvalstī pirms pārejas perioda beigām³³.

Saskaņā ar direktīvas nosacījumiem pieteikums jāiesniedz **vēlākais 2021. gada 31. martā.**

Pārējos noteikumus, kas paredzēti PVN direktīvā un Direktīvā 2008/9/EK, turpinās piemērot 5 gadus pēc pārejas perioda beigām attiecībā uz šiem atmaksas pieteikumiem un iepriekšējiem atmaksas pieteikumiem saistībā ar PVN, kas iekasējams³⁴ pirms pārejas perioda beigām.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Lūdzam ņemt vērā, ka **2021. gada 31. marts** ir atkāpe no parasti piemērojamā noteikuma, kas paredz, ka elektroniskus atmaksas pieteikumus var iesniegt līdz tā kalendārā gada, kas seko atmaksas periodam, 30. septembrim.

Ieinteresētajām personām tiek ieteikts elektroniskos atmaksas pieteikumus iesniegt laikus.

³¹ Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. panta 5. punktu.

³² Konkrēti: atgriešanai jānotiek trīs gadu laikā, sal. ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. panta 1. punktu.

³³ Šie noteikumi ir piemērojami arī nodokļu maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, attiecībā uz tāda PVN atmaksu, kas samaksāts par pakalpojumiem dalībvalstīs.

³⁴ Direktīvas 2008/9/EK 14. pants.

C. NOTEIKUMI, KAS PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM PIEMĒROJAMI ZIEMEĻĪRIJĀ ATTIECĪBĀ UZ PRECĒM PIEMĒROJAMO PVN

1. IEVADS

Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju ("Ī/ZĪ protokols") piemēro no pārejas perioda beigām³⁵. Lai turpinātu piemērot Ī/ZĪ protokolu, periodiski ir jāsaņem Ziemeļīrijas Leģislatīvās asamblejas piekrišana, un sākotnējais piemērošanas periods ir 4 gadi pēc pārejas perioda beigām³⁶.

Ī/ZĪ protokolā ir noteikts, ka daži ES tiesību noteikumi ir piemērojami arī Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju. Turklāt Ī/ZĪ protokolā ES un Apvienotā Karaliste ir vienojušās, ka Ziemeļīriju uzskata par dalībvalsti, ciktāl ES noteikumi ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju³⁷.

Ī/ZĪ protokolā ir paredzēts, ka ES PVN noteikumus attiecībā uz precēm piemēro Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju³⁸. Tas nozīmē, ka šā paziņojuma A un B daļā atsaucies uz ES ir jāsaprot kā atsaucies, kas ietver Ziemeļīriju, taču atsaucies uz Apvienoto Karalisti ir jāsaprot kā atsaucies tikai uz Lielbritāniju.

Ī/ZĪ protokols neattiecas uz darījumiem, kas saistīti ar pakalpojumiem. Tas nozīmē, ka darījumi ar pakalpojumiem starp dalībvalstīm un Ziemeļīriju tiks uzskatīti par darījumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm/teritorijām³⁹.

Tam būs konkrēti šādas sekas.

- Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un dalībvalstīm, tiks uzskatīti par darījumiem ES iekšienē;
- darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un citām Apvienotās Karalistes daļām, tiks uzskatīti par importu/eksportu;
- nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, varēs izmantot vienas pieturas aģentūru (OSS), lai deklarētu un samaksātu PVN, kas maksājams par preču tālpārdošanu ES iekšienē no Ziemeļīrijas (vai no dalībvalstīm) klientiem dalībvalstīs (vai Ziemeļīrijā);
- nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, varēs izmantot vienas pieturas aģentūru (OSS), lai deklarētu un samaksātu PVN, kas

³⁵ Izstāšanās līguma 185. pants.

³⁶ Ī/ZĪ protokola 18. pants.

³⁷ Izstāšanās līguma 7. panta 1. punkts saistībā ar Ī/ZĪ protokola 13. panta 1. punktu.

³⁸ Ī/ZĪ protokola 8. pants un minētā protokola 3. pielikuma 1. iedaļa.

³⁹ Ī/ZĪ protokola 8. pants un minētā protokola 3. pielikuma 1. iedaļa.

maksājams par preču tālpārdošanu ES iekšienē no dalībvalstīm klientiem Ziemeļīrijā;

- nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, varēs pieprasīt dalībvalstīs samaksātā PVN atmaksu saskaņā ar atmaksāšanas procedūru, kas noteikta ar Padomes Direktīvu 2008/9/EK, ciktāl atmaksāšana attiecas uz PVN, ko tie samaksājuši par preču iegādi;
- nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, varēs pieprasīt Ziemeļīrijā samaksātā PVN atmaksu saskaņā ar atmaksāšanas procedūru, kas noteikta ar Padomes Direktīvu 2008/9/EK, ciktāl atmaksāšana attiecas uz PVN, ko tie samaksājuši par preču iegādi.

Tomēr Ī/ZĪ protokols izslēdz iespēju Apvienotajai Karalistei piedalīties Savienības lēmumu pieņemšanā un izstrādē attiecībā uz Ziemeļīriju⁴⁰.

PVN režīms ar nodokli apliekamiem darījumiem un PVN atmaksas noteikumi ir sīkāk izklāstīti 2. un 3. iedaļā.

2. NOTEIKUMI PAR PVN PREČU PIEGĀDĒM

Pēc pārejas perioda beigām Ziemeļīrijā turpinās piemērot visus ES PVN noteikumus attiecībā uz darījumiem ar precēm (preču piegāde, preču iegāde ES iekšienē un preču eksports/imports), it kā tā būtu ES dalībvalsts. Tas nozīmē, piemēram, ka nodokļa uzlikšanas vieta, nodokļa iekasējamības gadījums un PVN iekasējamība, summa, kurai uzliek nodokli, PVN likmes, atbrīvojumi, atskaitīšanas noteikumi vai piemērojamie pienākumi būs tie, kas paredzēti PVN direktīvā attiecībā uz precēm, jo tie tiks īstenoti Ziemeļīrijā. PVN standarta režīms, ko piemēros darījumiem ar precēm, ir sīkāk izklāstīts turpmāk.

2.1. Preču piegādes Ziemeļīrijā

Par preču piegādēm, kas notiks Ziemeļīrijā⁴¹, PVN būs jāmaksā pēc Ziemeļīrijā piemērojamās likmes⁴².

2.2. Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un dalībvalstīm

Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un dalībvalstīm, tiks uzskatīti par darījumiem ES iekšienē.

Visi ES noteikumi, kas attiecas uz pārrobežu piegādēm un preču pārvietošanu starp dalībvalstīm, tiks piemēroti arī attiecībās starp Ziemeļīriju un dalībvalstīm (piemēram, preču piegāde un iegāde ES iekšienē, tālpārdošanas režīms precēm uz Ziemeļīriju un no tās).

⁴⁰ Ja ir vajadzīga informācijas apmaiņa vai savstarpēja apspriešanās, tā notiks apvienotajā konsultatīvajā darba grupā, kas izveidota ar Ī/ZĪ protokola 15. pantu.

⁴¹ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts.

⁴² PVN direktīvas 93. pants.

No 2021. gada 1. janvāra nodokļa maksātāji Ziemeļīrijā, uz kuriem, pamatojoties uz Ī/ZĪ protokolu, attiecas ES PVN tiesību akti attiecībā uz precēm, būs jāidentificē, izmantojot PVN identifikācijas numuru ar priedēkli “XI”⁴³. Piegādātājiem Ziemeļīrijā minētais “XI” priedēklis būs jānorāda rēķinos par preču piegādi nodokļu maksātājam kādā dalībvalstī.

Šis PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI” būs jānorāda arī Ziemeļīrijas nodokļa maksātājam savam piegādātājam dalībvalstī, kad tas iegādājas preces, jo tas ir viens no nosacījumiem, lai piegādi ES iekšienē atbrīvotu no nodokļa (sk. arī turpmāk)⁴⁴.

2.2.1. *Preču piegāde un iegāde ES iekšienē (B2B⁴⁵ darījumi)*

2.2.1.1. Preces, ko pārvieto no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti

Preču piegāde ES iekšienē notiks Ziemeļīrijā, ja piegādātājs vai pircējs (vai cita persona viņa vārdā) nosūtīs vai transportēs preces no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti. Klients veiks atbilstošu iegādi ES iekšienē preču galamērķa dalībvalstī.

Ja nosacījumi ir izpildīti, piegāde ES iekšienē Ziemeļīrijā būs atbrīvota no PVN⁴⁶. Attiecīgā iegāde ES iekšienē, ko klients veic preču galamērķa dalībvalstī, tiks aplikta ar nodokli saskaņā ar šajā dalībvalstī piemērojamo likmi un nosacījumiem⁴⁷.

2.2.1.2. Preces, ko pārvieto no dalībvalsts uz Ziemeļīriju

Preču piegāde ES iekšienē notiks nosūtīšanas dalībvalstī, ja piegādātājs vai pircējs (vai cita persona viņa vārdā) nosūtīs vai transportēs preces no šīs dalībvalsts uz Ziemeļīriju. Klients veiks atbilstošu iegādi ES iekšienē Ziemeļīrijā.

Ja nosacījumi ir izpildīti, piegāde ES iekšienē tiks atbrīvota no PVN nosūtīšanas dalībvalstī⁴⁸. Attiecīgā iegāde ES iekšienē, ko klients veic Ziemeļīrijā, tiks aplikta ar nodokli

⁴³ Padomes Direktīva (ES) 2020/1756 (2020. gada 20. novembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecībā uz nodokļu maksātāju identifikāciju Ziemeļīrijā (OV L 396, 25.11.2020, 1. lpp.).

⁴⁴ PVN direktīvas 138. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

⁴⁵ Uzņēmumu darījumi ar uzņēmumiem.

⁴⁶ PVN direktīvas 138. un 139. pants.

⁴⁷ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts, kā arī 40. un 42. pants.

⁴⁸ PVN direktīvas 138. un 139. pants.

saskaņā ar Ziemeļīrijā piemērojamo likmi un nosacījumiem⁴⁹.

2.2.2. Preču tālpārdošana ES iekšienē (B2C darījumi)

2.2.2.1. Preces, ko pārvieto no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti

Ja preces (izņemot jaunus transportlīdzekļus un preces, ko piegādātājs vai cita persona viņa vārdā piegādā pēc montāžas vai uzstādīšanas) piegādātājs vai cita persona viņa vārdā nosūta vai transportē no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti un tā ir uzskatāma par “tālpārdošanu”⁵⁰, PVN ir jāmaksā šo preču galamērķa dalībvalstī⁵¹ pēc likmes, ko piemēro šajā dalībvalstī.

Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, varēs izmantot Ziemeļīrijā pieejamo vienas pieturas aģentūru (OSS)⁵², lai deklarētu un samaksātu PVN, kas maksājams par preču tālpārdošanu ES iekšienē uz dalībvalstīm.

2.2.2.2. Preces, ko pārvieto no dalībvalsts uz Ziemeļīriju

Ja preces (izņemot jaunus transportlīdzekļus un preces, ko piegādātājs vai cita persona viņa vārdā piegādā pēc montāžas vai uzstādīšanas) piegādātājs vai cita persona viņa vārdā nosūta vai transportē no dalībvalsts uz Ziemeļīriju un tā ir uzskatāma par “tālpārdošanu”⁵³, PVN ir jāmaksā Ziemeļīrijā⁵⁴ pēc Ziemeļīrijā piemērojamās likmes.

Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, varēs izmantot savā dalībvalstī pieejamo vienas pieturas

⁴⁹ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts, kā arī 40. un 42. pants.

⁵⁰ 14. panta 4. punkts PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

⁵¹ 33. pants PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

⁵² 369.b līdz 369.k pants PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

⁵³ 14. panta 4. punkts PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

⁵⁴ 33. pants PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

aģentūru (OSS)⁵⁵, lai deklarētu un samaksātu PVN, kas maksājams par ES iekšienē veiktu preču tālpārdošanu uz Ziemeļīriju.

2.2.3. Uzstādītās vai montētās preces

2.2.3.1. Preces, kas uzstādītas vai montētas dalībvalstī

Ja preces, ko nosūtījis vai transportējis piegādātājs, pircējs vai trešā persona no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti, uzstāda vai montē piegādātājs vai cita persona viņa vārdā, PVN maksā minētajā dalībvalstī⁵⁶.

2.2.3.2. Preces, kas uzstādītas vai montētas Ziemeļīrijā

Ja preces, ko nosūtījis vai transportējis piegādātājs, pircējs vai trešā persona no dalībvalsts uz Ziemeļīriju, uzstāda vai montē piegādātājs vai cita persona viņa vārdā, PVN maksā Ziemeļīrijā⁵⁷.

2.2.4. Jauni transportlīdzekļi

2.2.4.1. Jauni transportlīdzekļi, ko pārvieto no Ziemeļīrijas uz dalībvalsti

No Ziemeļīrijas uz dalībvalsti nosūtītu vai transportētu jaunu transportlīdzekļu⁵⁸ piegāde būs atbrīvota no PVN Ziemeļīrijā⁵⁹. Attiecīgā jaunā transportlīdzekļa⁶⁰ iegāde ES iekšienē tiks aplikta ar nodokli minētā jaunā transportlīdzekļa⁶¹ galamērķa dalībvalstī pēc likmes, ko piemēro minētajā dalībvalstī. Plašāka informācija atrodama šādās tīmekļa vietnēs:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/car-taxation/buying-selling-cars_en

⁵⁵ 369.b līdz 369.k pants PVN direktīvā, kas ieviesta ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 un piemērojama no 2021. gada 1. jūlija (grozīta ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109, lai atliktu piemērošanu no 2021. gada 1. janvāra uz 1. jūliju).

⁵⁶ PVN direktīvas 36. pants.

⁵⁷ PVN direktīvas 36. pants.

⁵⁸ PVN direktīvas 2. panta 2. punkts.

⁵⁹ PVN direktīvas 138. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts.

⁶⁰ PVN direktīvas 20. pants.

⁶¹ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punkts, kā arī 40. pants.

2.2.4.2. Jauni transportlīdzekļi, ko pārvieto no dalībvalsts uz Ziemeļīriju

No dalībvalsts uz Ziemeļīriju nosūtītu vai transportētu jaunu transportlīdzekļu⁶² piegāde tiks atbrīvota no PVN nosūtīšanas dalībvalstī⁶³. Attiecīgā jaunā transportlīdzekļa⁶⁴ iegāde ES iekšienē tiks aplikta ar nodokli Ziemeļīrijā⁶⁵ pēc Ziemeļīrijā piemērojamās likmes.

Plašāka informācija atrodama šādās tīmekļa vietnēs:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/car-taxation/buying-selling-cars_en

2.3. Darījumi, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un trešām valstīm/teritorijām vai citām Apvienotās Karalistes daļām

Uz darījumiem, kas ietver preču pārvietošanu starp Ziemeļīriju un trešām valstīm/teritorijām un starp Ziemeļīriju un citām Apvienotās Karalistes daļām, attieksies PVN noteikumi par importu un eksportu.

Preces, kas ievestas Ziemeļīrijā no trešām valstīm/teritorijām vai no citām Apvienotās Karalistes daļām, vai kas ir jāizved no Ziemeļīrijas nosūtīšanai vai transportēšanai uz trešām valstīm/teritorijām, ir pakļautas muitas uzraudzībai un var tikt pakļautas muitas kontrolei saskaņā ar 2013. gada 9. oktobra Regulu (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.

2.3.1. *Preces, kas ievestas Ziemeļīrijā no trešām valstīm/teritorijām vai no citām Apvienotās Karalistes daļām*

Par preču importu⁶⁶ Ziemeļīrijā⁶⁷ no trešām valstīm/teritorijām vai no citām Apvienotās Karalistes daļām būs jāmaksā PVN pēc likmes, ko piemēro šo pašu preču piegādēm Ziemeļīrijā⁶⁸.

PVN būs jāmaksā muitas dienestiem importēšanas brīdī, izņemot gadījumus, kad Apvienotā Karaliste atļauj iekļaut PVN nodokļa maksātāja periodiskajā PVN deklarācijā⁶⁹.

⁶² PVN direktīvas 2. panta 2. punkts.

⁶³ PVN direktīvas 138. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts.

⁶⁴ PVN direktīvas 20. pants.

⁶⁵ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punkts, kā arī 40. pants.

⁶⁶ PVN direktīvas 2. panta 1. punkta d) apakšpunkts.

⁶⁷ PVN direktīvas 60. un 61. pants.

⁶⁸ PVN direktīvas 94. panta 2. punkts.

⁶⁹ PVN direktīvas 211. pants.

Summas, kurai uzliek nodokli, pamatā būs muitas vērtība, to palielina a) nodokļi, nodevas un citi maksājumi, kas maksājami ārpus importa dalībvalsts, kā arī maksājumi, kas maksājami importēšanas dēļ, izņemot iekasējamo PVN, un b) papildu izdevumi, piemēram, komisijas maksa, iesaiņošanas, transportēšanas un apdrošināšanas maksa, kas radušies līdz pirmajai galamērķa vietai importēšanas dalībvalsts teritorijā, kā arī papildu izdevumi, kas rodas no transporta uz citu galamērķa vietu ES teritorijā, ja šī cita vieta ir zināma, kad iestājas nodokļa iekasējamības gadījums⁷⁰.

Šis imports tiks atbrīvots no PVN, ja nodokļa maksātāji izmantos vienas pieturas aģentūru (OSS)⁷¹, lai deklarētu un samaksātu PVN, kas maksājams par preču tālpārdošanu (izņemot akcīzes preces), kuras importētas no trešām valstīm/teritorijām vai no citām Apvienotās Karalistes daļām klientiem dalībvalstīs vai Ziemeļīrijā, sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR.

Ja nodokļa maksātāji neveic uzņēmējdarbību dalībvalstīs vai Ziemeļīrijā, lai varētu izmantot īpašo režīmu, tie būs jāpārstāv starpniekam, kas veic uzņēmējdarbību ES, ja vien tie neveic uzņēmējdarbību valstī, ar kuru ES ir noslēgusi nolīgumu par savstarpēju palīdzību un no kuras tie veic preču tālpārdošanu.

Ja īpašo režīmu neizmanto preču importam, izņemot akcīzes preces, sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, muitas deklarētājam Ziemeļīrijā būs atļauts ikmēneša deklarācijā elektroniski norādīt PVN, kas maksājams par precēm, kuru nosūtīšanas vai transportēšanas galamērķis ir Ziemeļīrija, un samaksāt to kā mēneša maksājumu⁷².

2.3.2. *Preces, ko izved no Ziemeļīrijas uz trešām valstīm/teritorijām vai citām Apvienotās Karalistes daļām*

Preces būs atbrīvotas no PVN Ziemeļīrijā, ja tās tiks nosūtītas vai transportētas no Ziemeļīrijas uz trešo valsti/teritoriju vai citu Apvienotās Karalistes daļu⁷³. Eksportēto preču piegādātājam jāspēj pierādīt, ka preces ir izvestas no Ziemeļīrijas uz galamērķi trešā valstī/teritorijā vai citā Apvienotās Karalistes daļā. Šajā ziņā kompetentās iestādes varētu balstīties uz izvešanas apliecinājumu, ko eksporta muitas iestāde piešķirusi eksportētājam.

⁷⁰ PVN direktīvas 85. un 86. pants.

⁷¹ PVN direktīvas 369.l.–369.x pants.

⁷² PVN direktīvas 369.y–369.zb pants.

⁷³ PVN direktīvas 146. pants.

2.4. Apkopojoša tabula

Turpmāk tabulā ir sniegts kopsavilkums par PVN režīmu, kas saistīts ar dažādiem iespējamiem scenārijiem. Didaktiskos nolūkos izmanto šādus akronīmus:

ES: ES dalībvalstis;

GB: Lielbritānija, t. i., Apvienotā Karaliste, izņemot Ziemeļīriju;

DV: Dalībvalsts;

ZĪ: Ziemeļīrija;

Trešā valsts: jebkura valsts, kas nav ES dalībvalsts vai Apvienotā Karaliste.

Preces, ko pārvieto no/uz	PVN režīms
No GB uz ES	Imports attiecīgajā DV
No ES uz GB	Eksports no attiecīgās DV
No GB uz ZĪ	Imports ZĪ
No ZĪ līdz GB	Eksports no ZĪ
No ZĪ uz ES	Darījums ES iekšienē
No ES uz ZĪ	Darījums ES iekšienē
No trešās valsts uz ZĪ	Imports ZĪ
No ZĪ uz trešo valsti	Eksports no ZĪ

2.5. Preces, kas nosūtītas vai transportētas no Ziemeļīrijas vai uz to pirms pārejas perioda beigām

Ir iespējamās situācijas, kad preces nosūta vai transportē no Ziemeļīrijas vai uz to pirms pārejas perioda beigām, bet preces nonāk galamērķī tikai pēc pārejas perioda beigām.

Ja preču nosūtīšana vai transportēšana sākās Ziemeļīrijā pirms pārejas perioda beigām un beidzas dalībvalstī pēc tā beigām (vai otrādi), PVN režīms šai pārvietošanai, ko turpinās uzskatīt par darījumu ES iekšienē, nemainīsies.

Ja preču nosūtīšana vai transportēšana sākās Ziemeļīrijā pirms pārejas perioda beigām un beidzas citā Apvienotās Karalistes daļā pēc tā beigām (vai otrādi), piemēro attiecīgos izstāšanās līguma⁷⁴ noteikumus: PVN režīms šai pārvietošanai, ko turpinās uzskatīt par iekšzemes darījumu Apvienotajā Karalistē, nemainīsies.

Tomēr pēc pārejas perioda beigām šie notiekošie preču pārvadājumi no citas Apvienotās Karalistes daļas būs jāuzrāda Ziemeļīrijas muitas iestādēm. Nodokļa maksātājiem jāspēj pierādīt, ka darījums ir noticis šajos īpašajos apstākļos, t. i., ka preču nosūtīšana vai transportēšana sākās pirms pārejas

⁷⁴ Izstāšanās līguma 51. pants saistībā ar Ī/ZĪ protokola 13. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu.

perioda beigām un beidzās pēc tā beigām. Muitas dienesti var pieprasīt importētājam pierādīt, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss, un ar pārvadājuma dokumentu pierādīt, ka nosūtīšana vai transportēšana sākās pirms pārejas perioda beigām.

3. PVN ATMAKSA

ES PVN tiesību aktos ir paredzēti dažādi režīmi attiecībā uz PVN atmaksu nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību tajā dalībvalstī, kurā tie ir samaksājuši PVN. Tas atkarīgs no tā, vai nodokļu maksātājs veic uzņēmējdarbību ES vai kādā trešajā valstī/teritorijā.

Saskaņā ar Ī/ZĪ protokolu ES noteikumi par PVN atmaksu būs piemērojami Ziemeļīrijā un attiecībā uz Ziemeļīriju⁷⁵, **ciktāl tie attiecas uz preču vai importētu preču pirkumiem**. Galvenie principi ir izklāstīti turpmāk.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Skatīt arī pielikumu, kurā sniegtas sīkākas pamatnostādnes PVN atmaksas procedūru piemērošanai darījumiem, kuros iesaistīta Ziemeļīrija un dalībvalstis.

3.1. Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā un kam ir PVN identifikācijas numurs ar priedekli "XI", kas samaksājuši PVN par dalībvalstī veiktiem preču vai importētu preču pirkumiem

Nodokļu maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā, var pieprasīt dalībvalstij, kurā tie neveic uzņēmējdarbību, atmaksāt tur samaksāto PVN⁷⁶. Piemēro standarta procedūru, proti:

- atmaksas pieteikumu iesniedz elektroniski Ziemeļīrijas kompetentajām iestādēm vēlākais līdz tā kalendārā gada, kas seko atmaksas periodam, 30. septembrim (Direktīvas 2008/9/EK 15. pants);
- Ziemeļīrijas kompetentās iestādes pārsūta atmaksas pieteikumu atmaksas dalībvalstij 15 dienu laikā (Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010 48. panta 1. punkts⁷⁷);
- atmaksas dalībvalstij četru mēnešu laikā jāpieņem lēmums par atmaksas pieteikumu (Direktīvas 2008/9/EK 19. panta 2. punkts); ja atmaksas pieteikums ir apstiprināts, atmaksājāmā summa jāsamaksā četru mēnešu + 10 darbdienu laikā (Direktīvas 2008/9/EK 22. pants); šos termiņus var pagarināt, ja atmaksas dalībvalsts pieprasa papildinformāciju (Direktīvas 2008/9/EK 21. pants).

⁷⁵ Ī/ZĪ protokola 8. pants un minētā protokola 3. pielikuma 1. iedaļa.

⁷⁶ PVN direktīvas 170. un 171. pants.

⁷⁷ Padomes Regula (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 268, 12.10.2010., 1. lpp.).

3.2. Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī un kas samaksājuši PVN par Ziemeļīrijā veiktiem preču vai importētu preču pirkumiem

Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī (ja tie neveic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā), var pieprasīt Ziemeļīrijas kompetentajām iestādēm atmaksāt tur samaksāto PVN⁷⁸. Piemēro šādu standarta procedūru, proti:

- atmaksas pieteikumu elektroniski iesniedz dalībvalstij, kurā veic uzņēmējdarbību, vēlākais līdz tā kalendārā gada, kas seko atmaksas periodam, 30. septembrim (Direktīvas 2008/9/EK 15. pants);
- dalībvalsts, kurā veic uzņēmējdarbību, pārsūta atmaksas pieteikumu Ziemeļīrijas kompetentajām iestādēm 15 dienu laikā (Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010 48. panta 1. punkts⁷⁹);
- Ziemeļīrijas kompetentajām iestādēm četru mēnešu laikā jāpieņem lēmums par atmaksas pieteikumu (Direktīvas 2008/9/EK 19. panta 2. punkts); ja atmaksas pieteikums ir apstiprināts, atmaksājamā summa jāsamaksā četru mēnešu + 10 darbdienu laikā (Direktīvas 2008/9/EK 22. pants); šos termiņus var pagarināt, ja Ziemeļīrijas kompetentās iestādes pieprasa papildinformāciju (Direktīvas 2008/9/EK 21. pants).

3.3. Nodokļa maksātāji, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES vai citās Apvienotās Karalistes daļās un kas samaksājuši PVN par preču vai importētu preču iegādi Ziemeļīrijā

Ziemeļīrijas kompetentās iestādes PVN atmaksai nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES vai citās Apvienotās Karalistes daļās, piemēros šādus nosacījumus, kas paredzēti 13. PVN direktīvā⁸⁰:

- Pieteikums jāiesniedz tieši Ziemeļīrijas kompetentajām iestādēm saskaņā ar šo iestāžu noteikto kārtību (13. PVN direktīvas 3. panta 1. punkts);
- uz PVN atmaksu var attiecināt savstarpīguma principu (kas nozīmē, ka atmaksa ir atļauta tikai tad, ja trešā valsts vai teritorija piešķir PVN atmaksu arī nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā (13. PVN direktīvas 2. panta 2. punkts);
- Ziemeļīrijas kompetentās iestādes var prasīt, lai nodokļa maksātājs, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī vai teritorijā, norīko nodokļu pārstāvi PVN atmaksas saņemšanai (13. PVN direktīvas 2. panta 3. punkts).

⁷⁸ PVN direktīvas 170. un 171. pants.

⁷⁹ Padomes Regula (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 268, 12.10.2010., 1. lpp.).

⁸⁰ Ī/ZĪ protokola 8. pants un minētā protokola 3. pielikuma 1. iedaļa.

Komisijas tīmekļvietne par nodokļu un muitas savienību (https://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en) sniedz vispārīgu informāciju par sekām, kādas saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos radīsies PVN jomā. Tās lapas vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija
Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts

PIELIKUMS

Praktiski pasākumi PVN atmaksas procedūru piemērošanai darījumiem, kuros iesaistīta Ziemeļrija un dalībvalstis (saskaņā ar Ī/ZĪ protokolu)

Pastāv divas dažādas PVN atmaksas sistēmas: elektroniskā ES PVN atmaksas sistēma⁸¹ tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību ES un 13. direktīva⁸² tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību ārpus ES.

Saskaņā ar Ī/ZĪ protokolu Ziemeļrijā joprojām ir piemērojami ES tiesību akti PVN jomā attiecībā uz precēm (bet ne attiecībā uz pakalpojumiem). Tika uzdoti jautājumi par to, kā konkrētā situācijā noteikt piemērojamo atmaksas procedūru.

Šajā sakarā Apvienotās Karalistes un Komisijas dienesti ir apspriedušies un vienojušies par sīki izstrādātām pamatnostādnēm PVN atmaksas procedūru piemērošanai attiecībā uz darījumiem, kuros iesaistīta Ziemeļrija un dalībvalstis.

Turpmāk izklāstītajās pamatnostādnēs ir noteikts, kāda atmaksas procedūra jāpiemēro konkrētam darījumam, kurā iesaistīta ES un Ziemeļrija, bet tās nekādā veidā nemaina šo procedūru darbību, kā noteikts attiecīgajās direktīvās⁸³.

A. Atmaksa saskaņā ar ES PVN sistēmu

ES PVN atmaksas sistēmu piemēro, ievērojot trīs kumulatīvus pamatnosacījumus⁸⁴:

- prasītājs ir nodokļa maksātājs, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī vai Ziemeļrijā⁸⁵;
- Prasītājs PVN nolūkā ir identificēts, izmantojot dalībvalsts ES PVN identifikācijas numuru vai Ziemeļrijas gadījumā – PVN identifikācijas numuru ar priedēkli “XI”⁸⁶;
- Rēķins, par kuru tiek prasīta maksa, attiecas tikai uz preču (nevis pakalpojumu) pirkumiem.

⁸¹ “ES PVN atmaksas sistēma” vai “ES maksa” šajā dokumentā attiecas uz Padomes 2008. gada 12. februāra Direktīvu 2008/9/EK.

⁸² Padomes 1986. gada 17. novembra Trīspadsmitā direktīva 86/560/EEK.

⁸³ Jo īpaši attiecībā uz 13. direktīvu šīs vispārējās vienošanās rezultātā nav grozītas vai samazinātas dalībvalstu pilnvaras attiecībā uz maksām.

⁸⁴ Jāizpilda arī pārējie Direktīvā 2008/9/EK paredzētie nosacījumi.

⁸⁵ Sk. Direktīvas 2008/9/EEK 2. panta 1. punktu.

⁸⁶ Piešķir, pamatojoties uz PVN direktīvas 214. pantā paredzētajiem nosacījumiem attiecībā uz precēm. Šajā kontekstā nodokļa maksātāji, kas sniedz tikai pakalpojumus Ziemeļrijā, Ziemeļrijā nav identificēti ar PVN identifikācijas numuru ar priedēkli “XI”, un nevar piekļūt ES PVN atmaksas sistēmai, jo uz viņu darījumiem neattiecas Ī/ZĪ protokols. Tomēr uz šādiem nodokļa maksātājiem var attiekties Ī/ZĪ protokols attiecībā uz to preču iegādi Kopienas iekšienē (sk. piemērus 5. un 6. rindā).

Ja prasītājs ir tiesīgs pieprasīt atmaksu saskaņā ar ES PVN sistēmu, ievērojot pirmos divus nosacījumus⁸⁷, bet viņš ir vienlaikus iegādājies preces un pakalpojumus, viņam būtu jāglabā divi atsevišķi rēķini⁸⁸ (viens par preču iegādi un viens par pakalpojumu iegādi), ja viņš vēlas izmantot ES PVN atmaksas sistēmu attiecībā uz saviem ieguldījumiem, kas saistīti ar precēm.

B. Atmaksas saskaņā ar 13. direktīvu (vai līdzvērtīgiem Apvienotās Karalistes tiesību aktiem)

13. direktīva (vai līdzvērtīgi Apvienotās Karalistes tiesību akti) attiecas uz šādām atmaksām⁸⁹:

- rēķins, par kuru tiek prasīta maksa, vienlaikus attiecas uz preču un pakalpojumu pirkumiem;
- rēķins, par kuru tiek prasīta maksa, attiecas tikai uz pakalpojumu pirkumiem.

Turpmāk sniegts pārskats par dažādām iespējām:

	Prasītājs Ziemeļīrijā		Prasītājs ES	
1	ZĪ NM, kas piegādā tikai preces – XI Iepriekš iegādātas preces ES	ES maksa	ES NM, kas piegādā tikai preces Iepriekš iegādātas preces ZĪ	ES maksa
2	ZĪ NM, kas piegādā tikai preces – XI Iepriekš saņemti pakalpojumi ES	13. direktīva	ES NM, kas piegādā tikai preces Iepriekš saņemti pakalpojumi ZĪ	Ekvivalents 13. direktīvai
3	ZĪ NM, kas sniedz tikai pakalpojumus – GB Iepriekš iegādātas preces ES	13. direktīva (Nepiemēro Ī/ZĪ protokolu)	ES NM, kas sniedz tikai pakalpojumus Iepriekš iegādātas preces ZĪ	ES maksa
4	ZĪ NM, kas piegādā tikai pakalpojumus – AK Iepriekš saņemti pakalpojumi ES	13. direktīva	ES NM, kas sniedz tikai pakalpojumus Iepriekš saņemti pakalpojumi ZĪ	Ekvivalents 13. direktīvai
5	ZĪ NM, kas sniedz tikai pakalpojumus –	ES maksa (izmantojot XI		

⁸⁷ Un ar noteikumu, ka ir izpildīti pārējie Direktīvā 2008/9/EK ietvertie nosacījumi.

⁸⁸ Neskarot PVN režīmu kompleksām piegādēm, kuras nedrīkst mākslīgi sadalīt.

⁸⁹ Jāizpilda arī pārējie 13. direktīvā paredzētie nosacījumi.

	GB un XI (jo IC-A) Iepriekš iegādātas preces ES	kodu)		
6	ZĪ NM, kas sniedz tikai pakalpojumus – GB un XI (jo IC-A) Iepriekš saņemti pakalpojumi ES	13. direktīva		
7	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš iegādātas preces ES, kas saistītas ar precēm	ES atmaksa (izmantojot XI kodu)	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš iegādātas preces ZĪ, kas saistītas ar precēm	ES atmaksa
8	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš iegādātas preces ES, kas saistītas ar pakalpojumiem	ES atmaksa (izmantojot XI kodu)	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš iegādātas preces ZĪ, kas saistītas ar pakalpojumiem	ES atmaksa
9	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš saņemti pakalpojumi ES, kas saistīti ar precēm	13. direktīva	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš saņemti pakalpojumi ZĪ, kas saistīti ar precēm	Ekvivalents 13. direktīvai
10	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš saņemti pakalpojumi ES, kas saistīti ar pakalpojumiem	13. direktīva	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš saņemti pakalpojumi ZĪ, kas saistīti ar pakalpojumiem	Ekvivalents 13. direktīvai
11	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš iegādātas preces ES, kas saistītas ar precēm un pakalpojumiem	ES atmaksa (izmantojot XI kodu)	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš iegādātas preces ZĪ, kas saistītas ar precēm un pakalpojumiem	ES atmaksa
12	ZĪ NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus – XI un GB Iepriekš saņemti pakalpojumi ES, kas saistīti ar precēm un pakalpojumiem	13. direktīva	ES NM, kas gan piegādā preces, gan sniedz pakalpojumus Iepriekš saņemti pakalpojumi ZĪ, kas saistīti ar precēm un pakalpojumiem	Ekvivalents 13. direktīvai

13	<p>ZĪ NM, kas piegādā tikai preces vai sniedz tikai pakalpojumus, vai piegādā/sniedz abus</p> <p>Iepriekš iegādātas preces un saņemti pakalpojumi ES ar vienu rēķinu</p>	13. direktīva	<p>ES NM, kas piegādā tikai preces vai sniedz tikai pakalpojumus, vai piegādā/sniedz abus</p> <p>Iepriekš iegādātas preces un saņemti pakalpojumi ZĪ ar vienu rēķinu</p>	Ekvivalents 13. direktīvai
----	--	---------------	--	----------------------------

Tabulas skaidrojums

Pieņēmumi un saīsinājumi

- Ja uz nodokļa maksātāju Ziemeļīrijā neattiecas (vai attiecas daļēji) Ī/ZĪ protokols, piemēram, tāpēc, ka tas sniedz tikai (vai arī) pakalpojumus, PVN identifikācijas numura piešķiršanu darbībai, uz kuru neattiecas Ī/ZĪ protokols, veic Apvienotā Karaliste, pamatojoties uz Apvienotās Karalistes tiesību aktiem. Norāde uz saīsinājumu “GB” nozīmē tikai to, ka Apvienotās Karalistes tiesību akti ir piemērojami aprakstītajā situācijā.
- Citi saīsinājumi: “IC-A”: preču iegāde Kopienas iekšienē; “NM”: nodokļa maksātāji.
- Tiek pieņemts, ka visi uzņēmēji “veic uzņēmējdarbību” vai nu Ziemeļīrijā, vai kādā dalībvalstī, nevis ir tikai “identificēti” tajā. Visos piemēros tiek arī pieņemts, ka 1) prasītāji Ziemeļīrijā neveic uzņēmējdarbību vai PVN nolūkā nav identificēti atmaksas dalībvalstī; un 2) prasītāji ES neveic uzņēmējdarbību vai PVN nolūkā nav identificēti Ziemeļīrijā.
- Tāpat tiek pieņemts, ka PVN, kas samaksāts par precēm vai pakalpojumiem, ir saistīts ar prasītāja kā nodokļa maksātāja saimniecisko darbību un ka pastāv atskaitīšanas tiesības.

Praktisko piemēru apraksts (piemēros norādītie skaitļi attiecas uz numerāciju tabulā)

- 1. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: nodokļa maksātājs piegādā tikai preces Ziemeļīrijā, un tādēļ tam ir PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI”. Viņš maksā PVN par tādu preču (piemēram, degvielas) iegādi dalībvalstī, par kurām viņam ir tiesības saņemt atmaksu. Ir piemērojama ES PVN atmaksas sistēma.
- 1. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību ES: nodokļa maksātājs ES maksā PVN par preču (piemēram, degvielas) iegādi Ziemeļīrijā. Tā kā šis PVN priekšnodoklis ir saistīts ar precēm, prasību var iesniegt, izmantojot ES PVN atmaksas sistēmu; līdzīgs pamatojums attiecas uz situācijām, kas aprakstītas 3., 7., 8. un 11. rindā.
- 2. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: nodokļa maksātājs piegādā tikai preces Ziemeļīrijā, un tādēļ tam ir PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI”. Viņš maksā PVN par tādu pakalpojumu (piemēram, viesnīcu pakalpojumu) iegādi dalībvalstī, par kuriem viņam ir tiesības saņemt atmaksu. Tā kā atmaksas pieprasījums ir saistīts ar pakalpojumu iegādi, ir piemērojama 13. direktīva.
- 2. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību ES: nodokļa maksātājs ES maksā PVN par pakalpojumu (piemēram, viesnīcu pakalpojumu) iegādi Ziemeļīrijā. Tā kā atmaksas pieprasījums ir saistīts ar pakalpojumiem, ir piemērojams 13. direktīvas ekvivalents Apvienotajā Karalistē, nevis ES PVN atmaksas sistēma; līdzīgs pamatojums attiecas uz situācijām, kas aprakstītas 4., 9., 10. un 12. rindā.

- 3. un 4. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: nodokļa maksātājs sniedz tikai pakalpojumus Ziemeļīrijā un nav identificēts ar PVN identifikācijas numuru ar priedēkli “XI”. PVN priekšnodokli, kas viņam jāmaksā dalībvalstī, pat attiecībā uz precēm, nevar atmaksāt saskaņā ar ES PVN sistēmu, bet tikai saskaņā ar 13. direktīvu .
- 5. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: šajā konkrētajā gadījumā nodokļa maksātājam Ziemeļīrijā ir PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI”, nevis preču piegādes darbības dēļ, bet gan tāpēc, ka viņš Ziemeļīrijā iegādājies preces Kopienas iekšienē. Arī šajos apstākļos viņam ir atļauts izmantot ES PVN atmaksas sistēmu saistībā ar preču (piemēram, degvielas) iegādi.
- 6. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: šajā konkrētajā gadījumā nodokļa maksātājam Ziemeļīrijā ir PVN identifikācijas numurs ar priedēkli “XI”, neraugoties uz to, ka viņš sniedz tikai pakalpojumus, jo viņš ir iegādājies preces Kopienas iekšienē Ziemeļīrijā. Tomēr, tā kā atmaksas pieprasījums ir saistīts ar pakalpojumu iegādi, ir piemērojama 13. direktīva.
- 7., 8. un 11. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: šajos gadījumos nodokļa maksātājiem vienlaikus attiecībā uz noteiktu to darbības daļu piemēro Ī/ZĪ protokolu (preču piegāde) un attiecībā uz citu daļu (pakalpojumu sniegšana) – nepiemēro Ī/ZĪ protokolu. ES PVN atmaksas sistēmu var izmantot arī šajos gadījumos saistībā ar preču iegādi.
- 9., 10. un 12. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā: šajos gadījumos nodokļa maksātājiem vienlaikus attiecībā uz noteiktu to darbības daļu piemēro Ī/ZĪ protokolu (preču piegāde) un attiecībā uz citu daļu (pakalpojumu sniegšana) – nepiemēro Ī/ZĪ protokolu. Tomēr, tā kā atmaksas pieprasījums ir saistīts ar pakalpojumu iegādi, ir piemērojama 13. direktīva.
- 13. rinda – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību Ziemeļīrijā – prasītājs, kas veic uzņēmējdarbību ES: ja par precēm un pakalpojumiem tiek izrakstīts viens rēķins, jāizmanto 13. direktīva vai tās ekvivalents Apvienotajā Karalistē. Šo gadījumu skaits praktiski varētu būt ierobežots. Pirmkārt, parasti preču pārdošana starp nodokļa maksātāju dalībvalstī un nodokļa maksātāju Ziemeļīrijā (un otrādi) galvenokārt ir no nodokļa atbrīvota piegāde Kopienas iekšienē. Otrkārt, kā paskaidrots iepriekš, nodokļa maksātāji var pieprasīt divus atsevišķus rēķinus un turpināt izmantot ES PVN atmaksas sistēmu attiecībā uz to iepriekš iegādātajām precēm.